

mocně, nýbrž myslí se tu na znamení jako prostředky prohlášení vůle tak, jako v §u 863 obč. zák. Tradice exekuční ale také není svémocným uchopením se držby, nýbrž skutečným a pravým dvojstranným odevzdáním a převzetím její, jenže vůli zdráhajícího se posavadního držitele, jenž dobrovolně držbu pustiti nechce, nahraňuje tu vůle soudu. I tady by se sice jako při smlouvách dalo mysliti odevzdání pouhým prohlášením, tak totiž, že by soudce vydal příkaz, jímž posavadního držitele držby zbavuje a mu nařizuje, by se všech úkonů držebních držel a věc nabyvateli pustil, kterého zároveň zmocňuje, by se jí uchopil, a to dostatečně naznačuje výraz »přenechání«, s nímž se právě také již v §u 315 jako se synonymem »odevzdání« setkááme, avšak zákon počítá s častým případem, že se na nemovitosti jako na př. na statku nebo v domě nalézají věci a lidé exekutovi a po případě že bude nutno násilím odstraniti exekuta sama, předpokládá tedy nutnost vyklizení a nazývá proto exekuční úkon »vyklizením a přenecháním«. Nicméně, poněvadž přenechání (tradice) nemovitosti samé dá se mysliti i bez vyklizení svršků a lidí exekutových, které může pak následovati i kdykoli potom a postupně, dlužno obojí z těch úkonů uvažovati sám o sobě. Přenechání provede se dle §u 315 obč. zák. Není tedy třeba, by soudní komise obcházela hranice nemovitosti a na každou parcelu vkročila, jak si to první soudce představuje, nebo dokonce, jak exekut, jemuž ani to nestačilo, tomu chce, aby se vkročilo na každou část pozemku a do každé místnosti v budovách, nýbrž zajisté úplně stačí, když soudní komise, dostavivší se do toho kterého dvora, k němuž nemovitosti, o jichž odevzdání jde, hospodářsky patří, tam je vymáhajícímu věřiteli odevzdá zřetelným protokolárním prohlášením, uvádějíc je v soudním protokolu tak, jak jsou ve výpovědi (exekučním titulu) seznámenány. Nemůže ovšem vaditi, bude-li předložena katastrální mapa, z níž by účastníci o poloze přenechávaných parcel názor nabytí mohli, avšak nějaké zjišťování hranic vůči sousedům nejen není v zákoně předepsáno, nýbrž jest také bezúčelné, protože nejde o úpravu hranic, která by ostatně vůči sousedům, ježto nejsou účastníky úkonu, nijak působiti nemohla. Jdeť zatím jen o poměr vůči exekutovi, jenž by se vydal žalobám possessorním i petitorním, kdyby na nemovitostech, jež podle protokolu Státního pozemkového úřadu odevzdány budou, po sepsání protokolu držební úkony ještě si osoboval. Co se týče vyklizení, stačí poukázati na podrobné předpisy §u 349 ex. ř. Ostatně se dle obsahu stížností o otázku vyklizení vůbec nejedná. Podle toho všeho usnesení rekursního soudu nejsou v dispozicích svých v zákonných předpisech odůvodněna, hrozí spíše nebezpečím, svěsti výkon exekuce na scestí, i bylo je proto odstraniti a tedy stížnosti exekuta, jež je vyvolaly, změnou usnesení těch zamítnouti.

• **Čís. 5138.**

Šestinedělní propadná lhůta §u 933 obč. zák. platí i při obchodech.

(Rozh. ze dne 18. června 1925, Rv I 802/25.)

Žalující, velkořezník, tvrdil v žalobě o zaplacení 1.603 Kč, že koupil od žalovaného, velkořezníka, dne 19. července 1924 na Ústředních jat-

kách v Praze krávu za 3824 Kč 50 h a že po dojití do Liberce shledal u krávy úbytek na váze a tuberkulosu, takže byl nucen prodati ji za 2346 Kč 80 h, a domáhal se na žalovaném zaplacení rozdílu. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e v y h o v ě l ž a l o b ě r o z s u d k e m p r o z m e š k á n í. O d v o l a c í s o u d ž a l o b u z a m í t l, j e ž t o n e b y l a p o d á n a v e l h ŭ t ě ř u 933 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l d o v o l á n í a u v e d l m i m o j i n ě v

d ů v o d e c h:

Soud odvolací má za to, že jde sice o obchod, avšak o obchod místní, takže nemají místa předpisy obchodního zákona, nýbrž občanského zákoníka. Než ani to ani ono není ze žaloby patrné, neboť, co se týče obchodu, nejen že se tam netvrdí, že krávy byly koupeny k dalšímu zcizení, nýbrž ani, že byly koupeny do řeznického obchodu na výsek, jak ze žaloby vyčítá odvolací soud, neboť žaloba tvrdí jen, že sporná kráva odkázána pro tuberkulosu k nucenému výseku. Mohla tedy i při vlastnosti kupitele jako velkořezníka koupena býti na chov, třeba že pravděpodobným byl opak. Nelze zde zakládati nic na domněnky, nýbrž jen na určité tvrzení. Nejsou však, jakkoli rovněž jest to nejvýš pravděpodobno, v žalobě tvrzeny příslušné okolnosti, které by doličovaly obchod na straně prodávatele (žalobce), ať základní, ať podpůrný, a opět nějaké presumování, byť sebe nutkavější, nemůže to nahraditi. Nelze tedy ani říci, že věc se posuzuje podle předpisů obchodního zákona na základě jeho čl. 277. Konečně není z povrchní žaloby ani zřejmo, zda žalovaný převzal krávy přímo při koupi na jatkách a poslal si je do Liberce sám, či zda, nebyv snad na jatkách vůbec ani přítomný, dal si je zaslati do Liberce, a zda jde tedy o obchod místní či distanční. Nicméně, ať jest to obchod nebo ne, platí tu vždy propadná lhůta ř u 933 obč. zák. a to, není-li to obchod anebo je-li to obchod místní, přímo, a je-li to obchod distanční, tedy mocí čl. 349, odstavce čtvrtého obch. zák., dle něhož jeho předpisy nic není změněno na zvláštních zákonech, jimiž pro jednotlivé druhy předmětů kratší lhůty jsou určeny. Takovým předpisem je právě ř 933 obč. zák., stanovící pro žalobu, uplatňující nároky ze správy pro vady dobytka, ohledně nichž platí presumpční lhůta, 6 nedělní propadnou lhůtu, běžící od posledního dne lhůty presumpční, což dopadá právě pro tento případ, ježto pro tuberkulosu, kterou žaloba uplatňuje, platí právě dle min. nař. ze dne 10. listopadu 1916, čís. 384 ř. zák. presumpční lhůta 14 dnů. Měla tedy žaloba podána býti v 8 nedělích počítaje ode dne, kdy kráva byla převzata, tedy buď od 19. července neb od 21. července 1924, dle toho, zda převzata byla již na jatkách v Praze anebo zda platí za dobu odevzdání teprve převzetí její v Liberci po dojití drahou, byla však podána teprve dne 16. listopadu 1924, tedy zhruba o 2 měsíce opožděně; a k této preklusi měl prvý soudce přes zmeškání žalovaného přihlížeti, ježto se k ní hledí z úřední povinnosti. Že 6nedělní lhůta ř u 933 obč. zák. předepsaná při vadách dobytčích, musí platiti i při obchodech a spadá tedy pod cit. čl. 349, odstavec čtvrtý obch. zák., plyne jasně z jejího zákonodárného důvodu, neboť dána je proto, že

při dobytčích vadách věc je vždy naléhavou a netrpí odkladu, tento důvod však dán jest zrovna tak dobře, jde-li o obchod jako jde-li o smlouvu pouze obecnoprávní.

Čís. 5139.

Poplatků za sepsání soukromých listin a odměny za přípravná jednání, související se sepsáním oněch listin, může se notář domáhati na straně pouze v řízení nesporném, nikoliv však pořadem práva. Lhostejno, z jakých důvodů strana vyúčtování neuznává.

(Rozh. ze dne 18. června 1925, R II 176/25.)

Žalující notář domáhal se na žalovaných zaplacení 112.996 Kč 08 h na poplatcích, příslušejících mu jako notáři za zhotovení disoluční smlouvy ve způsobu opce a protiopte a mezitimního ujednání pro žalované. Žalovaní namítli, že poplatky tyto jsou přemrštěné, to tím více, ježto žalobcova činnost se nevztahovala na znovuzřízení oněch listin, nýbrž pouze na přepracování listin zhotovených Drem D-em, advokátem ve Vídni, a uznali peněz 10.000 Kč za přiměřený. *Processus* i soud první stolice přiznal žalobci 51.000 Kč. *Odvolací* soud k odvolání obou stran zrušil rozsudek prvního soudu i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl žalobu. *Důvody*: Dle ustanovení §u 179 not. ř. určí poplatky, činí-li strana odpor proti poplatkům notářem vyměřeným, soud první stolice v tom místě, kde je komora, slyšev druhou stranu a vyžádav si dle potřeby posudek notářské komory. Ustanovení toto má dle §u 184 not. ř. platnost také v příčině odměny, která notáři přísluší za sepsání listin soukromých. Ve smyslu uvedených předpisů dlužno tedy poplatky notáře určit v řízení nesporném a jest pořad práva za tímto účelem nepřipustný (viz rozhodnutí Glaser-Unger 4837). Žalobce ovšem tvrdí, že v tomto případě bylo žaloby zapotřebí, poněvadž žalovaní nepopírali pouze výši uplatňovaných poplatků, nýbrž také namítali, že se žalobcova činnost nevztahovala na znovuzřízení listin, nýbrž pouze na jejich přepracování a že dotyčná právní jednání vůbec k místu nepřišla. Nehledě však k tomu, že žalovaní namítka, že zmíněná právní jednání vůbec k místu nepřišla, uplatňovali pouze ve svém dopisu ze dne 30. ledna 1924, kdežto ji v další korespondenci a i ve sporu neuplatňovali, lze tuto okolnost zjistiti také v řízení nesporném pouhým nahlédnutím do listin, které žalovaní dle žalobcova tvrzení také podepsali. Také okolnost, že se nejedná o znovuzřízení listin, nýbrž pouze o přepracování listin zhotovených Drem D-em, dá se porovnáním dotyčných listin snadno zjistiti v řízení nesporném. Kdyby však nebylo možno zjistiti rozhodné okolnosti v řízení nesporném, musí zůstat vyhrazeno soudci nespornému, aby po případě dle §u 2 čís. 7 nesp. říz. poukázal strany na pořad práva. Pokud se však tak nestalo, jest nastoupení pořadu práva nepřipustné. Podle §u 42 j. n. a §u 240 odstavec třetí, 477 čís. 6, 478 a 494 c. ř. s. bylo z úřední moci vysloviti zmatečnost rozsudku a předcházejícího řízení a žalobu odmítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu rekursu.